

AUÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI

DISSABTE
21 DE JUNH
DE 2003
N. 67

Aran aurà mès autogovèrn a mesura que Catalunya auance en nau Estatut

Eth conselhèr de Governacion assistic entara celebracion dera Hèsta d'Aran

Era reinstauracion deth Conselh se celèbre cada 17 de junh e enguan hè dejà 13 ans, Dempùs de 150 de practica inexisténcia

damb un nau modèl d'Estatut". Es actes entara celebracion d'aguesta hèsta comencèren damb era recepcion des autoritats araneses en Conselh Generau per part deth Sindic d'Aran; era baishada en processon damb es pendons

Es autoritats araneses gesserent deth Conselh en processon tà Mijaran

que representen es sies terçons enquira glèisa de Santa Maria de Mijaran a on se celebrèc era missa solèmna; se cantèc er imne d'Aran, Montanhes Araneses, e se procedic ath jurament deth drapèu. Ara seguida, ena sala polivalenta de Vielha s'aufric un aperitiu en tot que quauqui des grops de dances araneses barèren es tradicionaus balhs. Enguan, ath delà, se presentèren tanben dus reportatges de montanha ena Escòla de Tecnics Esportius de Salardú.

**Victòria Garcia
Vielha (CASTIÈRO)**

Eth Conselhèr de Governacion Relacions Institucionaus, Josep M. Pelegrí assistic, dimars passat, entara celebracion dera Hèsta d'Aran, dia en qué se commemòre era reinstauracion dera màger institucion politica e istorica dera Val d'Aran, eth Conselh Generau. En aguesta hèsta, que se celebrèc per tretzau an, Pelegrí volec manifestar qu'eth hèt d'auer complit damb lèu toti es

traspassi de competéncias, qu'era Lei d'Aran de 1990 amasse, demòstre qu'era Generalitat reconeish aguest hèt diferenciau "e que vòu contunhar en tot balhar aguest supòrt institucionau". Pera sua

part, eth Sindic d'Aran, Carlos Barrera (escuelhut un còp mès) soslinhèc qu'eth principau objectiu tòs pròplieu quate ans serà arténher mès competéncias e "atau poder ratificar eth nòste autogovèrn e

definir, damb era voluntat de toti, quauques escomeses vitaus que mercaràn eth nòste futur entàs pròplieu 30 ans". Era Val d'Aran a d'auançar en autogovèrn, expliquèc Barrera, "a mesura que Catalunya auance

Aguesta setmana en
AUÉ

Presenten en Arties
era Vlau. edicion
des Jornades
Universitàries
Occitanocatalanes

Carlos Barrera
reescuelhut, per
tresau còp
consecutiu, Sindic
d'Aran

Presenten un estudi sociologic sus era joenessa dera Val d'Aran

Arties tanben acuelh era presentacion des Vlau. Jornades Occitanocatalanes e d'un libre de divulgacion en aranés

Redaccion
Arties (ARTIES E GARÒS)

Era glèisa de Sant Joan d'Arties siguec, dimèrcles passat, eth scenari dera presentacion der estudi sociologic des joeni dera Val d'Aran. Aguest estudi elaborat en mes de mai de 2002 pera empresa GABISE compde damb ua mòstra de 200 joeni aranesi d'enter 15 e 29 ans e a

Un totau de 200 joeni d'enter 15 e 29 ans participen en estudi

er objectiu "de sajar d'endonviar quines son es mancances e inquietudes que pòden afectar as joeni", segontes informèc eth Coordinador de Joenessa, Alex Moga. Es quate blòcs enes quaus se base er estudi son es relacions familiars e eth trabalh, era ocupacion e despartiment deth temps de lésor, es àbits de salut, atau coma es valors e opinions d'aguesta lista d'edat. Per un autre costat, Arties tanben acuelh era presentacion des Vlau Jornades Universitàries Occitanocatalanes que se

celebraran deth pròplieu dia 14 ath 19 de junhsèga ena Val d'Aran. Era Conselhèra de Cultura, Mercedes Delaurens, expausèc qu'"aguestes jornades assoliden enguan eth nivèu dejà artenhut enes autes edicions". Cau direr que pendent aguesti dies se realizaràn corsi, que son validats coma credits de liura eleccion pera universitat,

atau coma conferéncies, talhèrs e seminaris enter força d'auti. Eth libre "Era montanha ei hònt de vida" tanben se prensentèc en Arties. Segontes eth Coordinador de Cultura, J. Loís Sans, "er objectiu d'aguest còmic ei era divulgacion en generau, donc includis temes de proteccio deth miei ambient".

Aguestes presentacions clausuren es actes celebrats damb motiu dera Hèsta d'Aran

Agenda

CONVOCATÒRIES

Les

■ A compdar de deluns comencen es Hèstes de Les que s'inician damb era crema deth Haro entà Sant Joan e finalizen tà Sant Père damb era Quilhada deth Haro.

Vielha

■ IVau edición, Concurs de fotografia Val d'Aran/Foto sistema termini dubèrt enquiatu pròplieu 31 de junhsèga. Toti aqueri que i volguen participar auràn de portar es sues fotografies ena sedenza de Torisme Val d'Aran.

Salardú

■ Aué dubertura dera

piscina municipau de Salardú. Orari de 10,30 enquia 19,30 ores toti es dies dera setmana. Tanben aufrís servici de bar, terrassa e solàrium.

Salardú

■ Aué en Salardú, llau Trobada Culturau Afrairament Occitanocatalana.

CINE

Vielha

■ Aguesta setmana en cinema de Vielha se se projecten es pellicules "Soldados de Salamina", "Las horas" e "En la oscuridad".

AUÉ

EDITE: PREMSA CATALANA S.A.
ELABORACIÓN: GRUPCAT
news@grupcat.com

A V U I

GRUPCAT

Bracs

Torisme Val d'Aran organize era lèra Jornada de dialòg e reflexion

■ Torisme Val d'Aran organizèc, deluns passat, laguens deth projècte mèrca "Cuina Catalana" era lèra Jornada de dialòg e reflexion tà catalogar, fixar e validar er auviatge culturau dera codina tradicionau aranesa. Aguesta jornada siguec subvencionada peth grop "Vichy Catalán". Eth director deth Gran Conselh dera Codina Catalana, Toni Massanés, e era vicepresidenta executiva dera Fondacion "Viure el Mediterrani", Pepa Aymaní, coordinèren eth trabalh de camp d'analizar 10 recèptes des 150 que conformen era prumèra fasa deth Còrpus Culinari dera Codina Catalana. Er objectiu d'aguesta jornada ei velhar entà qué era diuersitat e era importància dera nòsta codina non s'arture laguens d'un marc de respècte e libertat. Atau madeish, tanben sigueren convidats ad aguesta trobada restauradors deth parçan. Segontes eth Director de Torisme Val d'Aran, Manolo Español, "era codina ei un signe d'identitat culturau" e higec Español qu'"aguesta jornada aportarà prestigi e reconeishement autant laguens coma dehòra d'Aran e servirà coma un element mès de promoción toristica dera Val d'Aran".

Servicis

CONSELH GENERALI	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 64 09 72
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIERS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
BAQUEIRA BERET	973 63 90 00
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈLIS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 01 11
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
ALÈ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOTELERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

Es Bòrdes suspen eth bastiment der accès entà Begós

■ Eth Diari Oficiau dera Generalitat de Catalunya, DOGC, publiquèc dimars passat, eranonci per part deth Ajuntament d'Es Bòrdes, dera suspension d'un contracte d'òbres. Rebrember qu'aguest diari dejà publiquèc eth passat 23 de mai era licitacion deth bastiment d'un accès entà Begós. Ara per ara, aguest concors demore suspenut enquia ua naua publicacion.

MARCATOSA

Barrera renomentat Sindic gràcies ath supòrt de CDA

PRAG balhe eth sòn vòt a Unitat d'Aran en acte de constitucion deth Conselh Generau d'Aran

Redaccion
ARRÒS

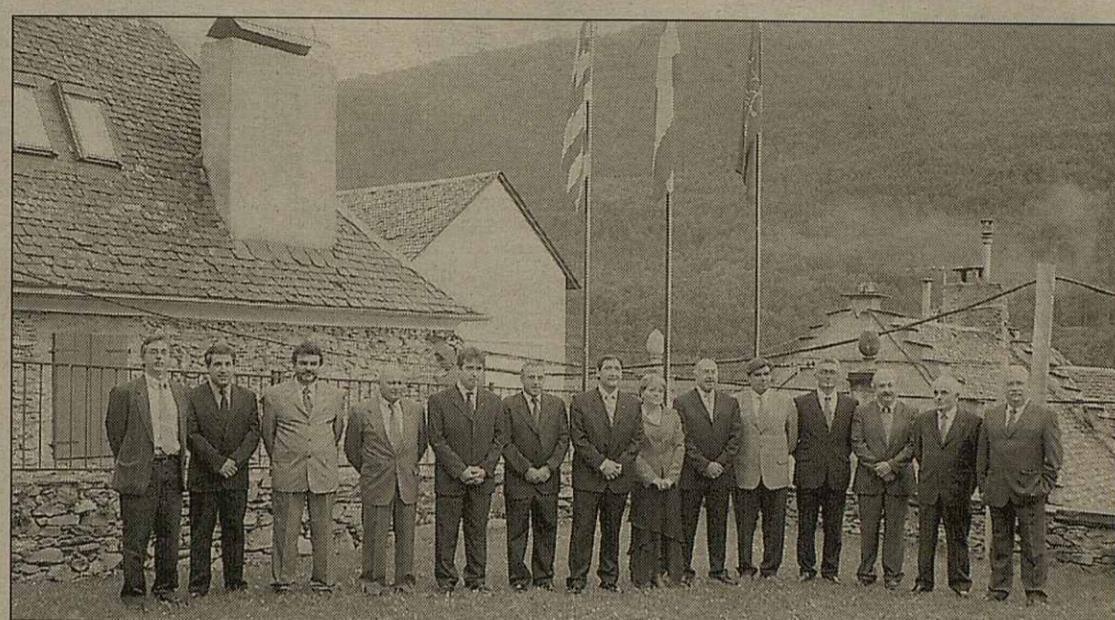
Era sedençada dera Casa deth Senhor d'Arròs acuelhec, deluns passat, eth nomenclament de Carlos Barrera, candidat de CDA, coma Sindic d'Aran. Barrera siguec realistat per tresau còp consecutiu gràcies as sèt vòts des sòns pròprios consellhers que li autregèren ena prumèra votacion era majoria absoluta. Atau madeish, eth candidat a sindic per Unitat d'Aran, Francesc Boya, obtiec sies vòts, cinc des consellhers deth sòn pròprio partit, ath delà deth vòt der unenc consellhèr deth Partit Renovador Arties e Garòs.

Per un autre costat, Barrera demanèc ara oposicion, un còp investit Sindic, eth besonh dera sua participacion e consens enes ahèrs que mercaràn es desfis d'Aran. Segontes Barrera "cada formacion a es sòns pròprios projectes mès, autant CDA coma UA èm coïncidents en un 95% des objectius de país". Atau madeish,

era redaccion urgenta d'un plan d'ordenacion territoriau damb un plan estrategic, autant entath sector toristic coma tòs comunicacions intèrnas d'Aran e es naui airaus esquiables, ei ua des prioritats qu'anuncièc eth Sindic entàs pròplieu 4 ans de mandat. Barrera tanben soslinhèc eth besonh de non transformar era N-230 en ua autovia donque "açò comportarà un acreissement desmesurat de transpòrt pesant

Pelegrí assistís ara constitucion deth Conselh

qu'anarà en prejudici d'un país coma Aran, de destin toristic". Eth plantejament dera metuda en funcionament dera naua Oficina de Supòrt Urbanistic, atau coma era prepausa de Parc Naturau tanben son prioritats de CDA en aguesta legislatura. Fin finau,

Tot i es membres deth govèrn aranés damb Pelegrí en Arròs

AUÉ

Barrera profitèc era assisténcia deth Conselhèr de Governacion, Josep Maria Pelegrí, entà demandar eth traspàs de competéncias en matèria de Benèster Sociau, atau coma era creacion deth futur Institut Aranés deth Solèr e Abitatge.

De un autre faïçon, autant Boya coma Barrera critiquèren era actitud de Barrera en acte de constitucion deth Conselh pr'amor de non aufrir-les eth torn de paraula. Pera sua part, eth Conselhèr deth PRAG auie premanit un discors en qua mostraue es rasons dera sua

emparança a UA. Atau madeish, eth representant d'Unitat d'Aran tanben volie mostrar era sua disposicion a iniciar convèrses damb CDA entà assumir responsabilitats de govèrn en Conselh e balhar era sua collaboracion a CDA e PRAG.

GASTIÈRO

Joan Riu governarà en minoria er Ajuntament de Vielha e Mijaran

Era rèsta de forces politiques deth cap-lòc dera Val d'Aran decidissen votar as sòns pròprios caps de lista

Redaccion
VIELHA

Eth candidat d'Unitat d'Aran, Joan Riu, siguec proclamat, dissabte passat ena sala de plens der Ajuntament de Vielha e Mijaran, alcalde deth cap-lòc d'Aran. Riu, que governarà damb minoria, artenhec es cinc vòts dera sua formacion politica en tot qu'era rèsta de grops, (Convergència Democratica Aranesa, Union Democratica Aranesa e Partit Popular) votèren as sòns pròprios candidats. Atau madeish, ena constitucion d'aguest Ajuntament non i avec cap de pacte entà escuéller ar alcalde en tot demorar era lista de Riu coma era mès votada. Cau díder qu'en aguesti darrèri comicis deth passat 25 de mai UA siguec era fòrça politica qu'obtiec mès vòts, en tot arténher cinc còssos des onze que conformen aguest Ajuntament, e en tot relevar deth cargue a CDA que n'artenhec quate. UDA e PP obtieren un còsso cadun.

Per un autre costat, eth nau alcalde reiterèc, ena sua prenuda de possession, era aufèrta de collaboracion ara rèsta de grops politics trigats pes ciutadans de Vielha e Mijaran entà trabalhar amassa en un projecte tà

Era sala de plens der Ajuntament acuelhec era constitucion dera naua corporacion

CARLOS SÁNCHEZ

Vielha. Riu demore qu'aguesta prepausa sigue acceptada plan lèu. Riu anunciaièc qu'unes prumèrs mesi de mandat

trabalharà enes projectes deth futur Palai d'Espòrts, era naua escòla publica, atau coma ena redubertura de Tuca enter d'auti.

Bracs

Liuren eth Illau Prèmi Aran de Literatura

■ Eth passat dia 13 de junh s'autregèren en Arties es prèmis correspondents ara tresau edicion deth Prèmi Aran de Literatura. Aguest concors que pòga pòc se va assolidant neishec frut dera modificacion deth prèmi Mn. Condò Sambeat, qu'actuaument sonque ei dubèrt as categories infantila e juvenila. Enguan i an participat un totau de 12 òbres. Eth prumèr prèmi ena categoria de poesia siguec entà Xavi Gutiérrez per "Vita Vitanta" e ena de pròsa entà Benoît Larradet per "Lo viatge de l'Augustina". Posteriorment, Rosina du Pèira, cantaira occitana, aufric a toti es presents un recitau des sues cançons enes que mòstre era fidelitat ara sua cultura de referéncia autant a nivèu des tèxtes coma de ritmes.

Es intallacions d'aguest centre son placades en oligon Industria de Vielha e Mijaran

ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Eth maquis

Dempús de seishanta ans persistís era pòur. Eth passat dia 12 de junh eth Conselh Generau d'Aran presentèc, laguens des actes dera Hèsta d'Aran, eth libre "Hasta su total aniquilación, el ejército contra el maquis en el Valle de Aran..." escrit peth Tinent Coronèu Fernando Martínez de Baños. Eth hèt d'ester escrit per un militar e damb un titol tant espectacular a creat impressions iniciaus que non responen ara realitat. Cau hér un esfòrc per mantier eth dialòg entre postures diferentes; de ua auta forma entram de nau ena intransigència. Eth libre ei fòrça equilibrat, des mès equanimes e documentats què liejut sus aguesta tematica e denòncie sense contemplacions es accions d'un exèrcit franquiste desestructurat e implacable, era astúcia e òdi de Franco e Mola envers es comunistes, era ràbia des "guerrilhèros" illusionats e repetidaments tradicionats, era abilitat de Carrillo e Passionària entà desplaçar a Monzon e controtlar eth Partit e era accion de De Gaulle entà trèir-se as lutadors internacionaus deth Sud de França. Tracte damb un respècte major aqueres bases que d'un e d'autre costat s'illusionèren damb un projecte sociau determinat e que sigueren tradits e enganhats e es vertadères victimes deth procès. E finalament detècte que i a pòur quan denòncie qu'encara i a documents non consultables en quauqui archius (bèri uns qualificats coma taus enes governs democratics) e quan encara i a personnes e representants d'organismes (en ditz nòms) as qu'an proïbit de parlar. Era pòur què detectat quan a un parelh de personnes d'edat auançada que viueren eth maquis, les sò convidat a assistir entara presentacion e en tot dider-me que non, an cambiat era expression dera cara.

"La Moraña" aufric un concèrt en benefici d'ADDA

En an 2000 un conjunt de pares dera Val d'Aran damb mainatges discapacitats creèren era Fondacion ADDA (Associacion discapacitats d'Aran). Er objectiu ère ajudar a integrar sociaument ad aguestes personnes. Cau díder qu'eth Conselh Generau, a traüers dera Conselheria de Benèster Sociau, balhe ajudes en tot establir e possar desparièrs programes entà afavorir era integracion sociau e laborau. Enter aguesti programes i trapam eth Centre Aucupacionau ADDA, fondat en 2001 peth govèrn aranés e per aguesta associacion. Aguest centre preten potenciar eth desenvolupament des capacitats, fomentar era autonomia e independència personau atau coma melhora erà qualitat de vida d'aguestes personnes discapacitades. Eth Centre aucupacionau ADDA acuelh actualment 9 usatgers mès a capaci-

Redaccion
Vielha (CASTIÈRO)

Aguesta associacion de discapacitats, aufris programes de promocion personau, sociau, atau coma laborau

tat entà 25. Segontes eth President dera Associacion, Père Cuito "tanben se i poden acuelher personnes deth Palhars e dera Ribagorça". Ara per ara, er orari d'atencion ei de 40

ores setmanaus de 9 deth maitin a 17 dera tarde. ADDA trabalhe en programes de promocion autant a nivèu personau en tot apréner a lièger e a escriuer, a nivèu sociau a traüers d'activitats coma era gimnasia piscina, ipoterapia, musica e ioga atau coma a nivèu laborau en tot trabaixar era husta, hanga enter d'autes faenes. Cau díder qu'aguesti servicis d'activitats de recreacion e de reabilitacion motriu atau coma eth serviç de transpòrt son de franc tòs usatgers. Atau madeish, er ajuntament de Vielha tanben collabore damb eth centre. Ua psicòga, un assistent sociau e monitors especializats en teràpia ocupacionau conformen eth personau deth centre. Eth passat dia 14 de junh era corau "La Moraña" aufric, ena glèisa de Sant Mièquè de Vielha un concèrt en benefici ad aguesta associacion.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

CHERÓ SOLENT TERRASSA 1993-1994 S. L. F. 1993-1994